

Rokotukset pernanpoiston yhteydessä

Rokotukset alla olevia tauteja vastaan voidaan katsoa hyväksi hoidoksi, ja niiden kustantamisesta sekä antamisesta vastaavat potilaan oma terveysasema sekä kirurginen hoitoyksikkö. Elokuusta 2020 lähtien pernanpoistopotilaat ovat saaneet meningokokkrokotteet maksutta osana kansallista rokotusohjelmaa.

Rokotukset saa joko potilaan omalta terveysasemalta tai kirurgisesta hoitoyksiköstä (ennalta suunniteltu pernanpoisto) tai kirurgisesta hoitoyksiköstä (kiireellisen pernanpoiston jälkeen).

Rokotteet kannattaa antaa heti kun pernan poistosta päätetään ja viimeistään 2 viikkoa ennen leikkausta. Kiireellisissä pernan poistoissa rokotukset aloitetaan mahdollisimman pian leikkauksen jälkeen jo osastohoidon aikana. Perehdy myös [THL:n ohjeeseen pernanpoistopotilaiden](#) rokotuksista.

Rokotteet annetaan seuraavasti:

1. PNEUMOKOKKI

Perusrokotus on 1 rokoteannos Prevenar 13® tai Prevanar 20® tai Vaxneuvance®

- Jos on aiemmin saanut konjugaattirokotteen (Prevenar13®, Prevenar 20®, Apexnar® tai Vaxneuvance®), uutta perusrokotusta ei tarvita
- Jos aiemmin on annettu polysakkaridirokote (Pneumovax®), annetaan 1 annos Prevenar 13®, Prevenar 20® tai Vaxneuvance® aikaisintaan vuoden kuluttua Pneumovax-rokotteesta.

Tehosteannos: Polysakkaridirokote (PPV23, Pneumovax®): 1 rokoteannos aikaisintaan 2 kk kuluttua Prevenar 13/20 tai Vaxneuvance® -rokoteannoksesta

Tämän jälkeen suositellaan tehosteannoksia PPV23-rokotteella (Pneumovax ®) viiden vuoden välein.

Kesäkuussa 2010 tai sen jälkeen syntyneet ovat saaneet PCV-konjugaattirokotuksen (PCV10, Synflorix®) kansallisessa rokotusohjelmassa. He tarvitsevat tehosteena polysakkaridirokotteen (PPV23, Pneumovax®), joka annetaan toisen ikävuoden jälkeen aikaisintaan 2 kk:n kuluttua viimeisestä PCV-annoksesta. Tämän jälkeen suositellaan tehosteannoksia PPV23-rokotteella viiden vuoden välein.

2. MENINGOKOKKI

2.1. ACWY-meningokokkirokote

Pernanpoistopotilaille suositellaan rokotuksia sekä ACWY-meningokokkikonjugaattirokotteella (Menveo® tai Nimenrix®) että B-meningokokkirokotteella. Rokotteet voidaan antaa samanaikaisesti, mutta mieluiten eri raajoihin, jos mahdollista.

Perussarja

- Kaksi vuotta täyttäneille lapsille, nuorille ja aikuisille annetaan yksi annos Menveo®-rokotetta.
- 6 viikon - alle 2 vuoden ikäisten rokotusaikataulu löytyy Meningokokki ACWY-rokotesivulta. Meningokokki ACWY –rokote (Nimenrix®)

Tehosteannokset

Meningokokkikonjugaattirokotteiden (Nimenrix®, Menveo®, Neisvac-C®*) aiemmin saaneille pernanpoistopotilaille suositellaan tehosteannoksia **viiden vuoden välein**. Meningokokki ACWY -konjugaattirokotteiden antama suoja seroryhmän A tautia vastaan saattaa olla lyhytkestoinen. Tämän vuoksi tehosterokoteannosta voidaan harkita jo aikaisemmin, jos riski altistua meningokokki A:lle on erityisen suuri ja edellisestä annoksesta on kulunut yli kolme vuotta.

Meningokokkipolysakkaridirokotteiden (Mencevax ACWY Novum®*) saaneille pernanpoistopotilaille suositellaan tehosteannosta ACWY-**konjugaattirokotteella**, jos edellisestä rokotuksesta on kulunut vähintään kaksi vuotta. Tämän jälkeen riittää tehoste ACWY-**konjugaattirokotteella viiden vuoden välein** annettuna.

*ei enää saatavilla Suomessa

2.2 B-meningokokkirokote

Perusrokotus:

- Bexsero® on rekisteröity 2 kuukauden ikäisille ja sitä vanhemmille.
- Kaksi vuotta täyttäneillä lapsilla ja aikuisilla perussarjaan kuuluu kaksi annosta (á 0,5 ml i.m.), joiden antovälin tulee olla vähintään 1 kuukausi.
- Alle 2-vuotiaiden rokotusaikataulu löytyy meningokokki B-rokotesivulta.

Tehosteannos: Toistaiseksi ei ole käytettävissä riittävästi tietoa tehostustarpeen määrittämiseksi.

3. HEMOPHILUS INFLUENZAE

Hib-rokote on kuulunut kansalliseen rokotusohjelmaan käytännössä jo 1990-luvun alusta alkaen. Mikäli potilas on jo saanut ennen pernanpoistoa täyden rokotussarjan, niin tehosteelle ei ole nykykäsityksen mukaan tarvetta. Hib-rokotetta suositellaan riskiryhmiin kuuluville aikuisille ja lapsille, joita ei ole aiemmin rokotettu tai joiden Hib-sarjaa tulee täydentää. Aiemmin rokottamattomille yli 2-vuotiaille lapsille sekä aikuisille annetaan yksi rokoteannos. Alle 2-vuotiaiden lasten suhteen katso [THL:n ohje pernanpoistopotilaiden](#) rokotuksista.

Perusrokotus: lapsuudessa neuvolassa annettu täysi perusrokotussarja riittää

- Jos perusrokotussarja on jäänyt kesken, se täydennetään.
- Jos ei ole koskaan saanut Hib-rokotetta, yli 2 vuotiaille ja aikuisille annetaan **1. annos** Hib-rokotetta: ACT-HIB® 0.5 ml i.m. tai s.c.

Tehosteannos: Hib-rokotuksia ei nykykäsityksen mukaan tarvitse tehostaa.

4. INFLUENSSA

Pernan poisto tai toimimattomuus ei varsinaisesti vaikuta viruspuolustukseen. Influenssarokote kannattaa kuitenkin ottaa vuosittain, sillä influenssan jälkitauteina saadaan herkästi bakteeritulehduksia. Rokotuksen saa maksutta ennen epidemiaikauden alkua omalta terveysasemalta.

5. KORONAVIRUS

Kaikille voimakkaasti immuunipuutteisille (pernanpoistopotilaat kuuluvat tähän ryhmään) 6 kuukauden iästä alkaen suositellaan **perusrokotussarjana kahta rokoteannosta**. Nämä annetaan mahdollisuuksien mukaan ennen pernanpoistoa, jos potilas ei niitä aikaisemmin ole saanut.

Lisäksi suositellaan tehosteannosta alkusyksyllä riippumatta siitä, montako tehosteannosta henkilö on aiemmin saanut tai montako kertaa hän on sairastanut koronan.

Rokote on hyvä ottaa vähintään viikko ennen leikkausta tai kirurgista toimenpidettä. Tässä ajassa mahdolliset rokotteen haittavaikutukset ovat ilmenneet ja menneet ohi. Tarvittaessa leikkaava yksikkö ohjeistaa tarkemmin varoajasta ennen leikkausta tai toimenpidettä. Kiireelliset leikkaukset tehdään ilman varoaikaa. Leikkauksen tai muun kirurgisen toimenpiteen jälkeen rokotteen voi ottaa viikon kuluttua, ellei rokottamiselle ilmene muuta estettä.

Liite: Rokotteet, joita suositellaan pernan poiston vuoksi. Potilaan muistilista annetuista rokotteista ja niiden tehostetarpeesta

Rokotteet, joita suositellaan pernan poiston vuoksi

Potilaan muistilista annetuista rokotteista ja niiden tehostetarpeesta

Pneumokokkirokotus

Perusrokotus:

Prevenar 13 tai 20 tai Vaxneuvance ® 0,5 ml i.m. Pistetty ____/____/____

Tehoste: Pneumovax® 0,5ml s.c. tai i.m. Pistetty ____/____/____

Jatkossa tehosterokotus Pneumovaxilla annetaan viiden vuoden välein.

Meningokokkirokotukset

1. Meningokokki, seroryhmät ACWY

Perusrokotus:

Menveo® 0,5 ml i.m tai alle 2-vuotiailla Nimenrix®-sarja

Pistetty ____/____/____

Tehosteannos: 1.Tehosteannos (1 rokote) viiden vuoden kuluttua

(jos perusrokotteena on ollut Mencevax®, ensimmäinen Menveo®-tehoste jo kahden vuoden kuluttua)

Ensimmäinen tehoste: Menveo® Pistetty ____/____/____

Jatkossa tehosterokotus Menveo®lla annetaan viiden vuoden välein.

2. Meningokokki, seroryhmä B

Bexsero®:

Perusrokotus 1. annos: Pistetty ____/____/____

Perusrokotus 2. annos: Pistetty ____/____/____

Toistaiseksi ei ole käytettävissä riittävästi tietoa tehostustarpeen määrittämiseksi.

Hemophilus influenzae -rokotukset

Hib-rokote i.m tai s.c. Pistetty ____/____/____

Hib-rokotuksia ei nykykäsityksen mukaan tarvitse tehostaa.

Koronarokotukset

Jos pernanpoistopotilas ei ole saanut koronarokotuksia, ja hän on yli 6kk ikäinen, hänelle suositellaan immuunipuutteisten perusrokotussarjaa, joka sisältää kaksi rokotusta. Tällaisessa tapauksessa nämä annetaan mahdollisuuksien mukaan ennen pernanpoistoa.

Lisäksi pernanpoistopotilaille **suositellaan** tehosteannosta alkusyksyllä riippumatta siitä, montako tehosteannosta henkilö on aiemmin saanut tai montako kertaa hän on sairastanut koronan.

Influenssarokotukset

Influenssarokotuksia **suositellaan** vuosittain ennen influenssakauden alkua. Huomaa, että pernanpoistopotilaalle kuuluu kansallisen rokotusohjelman influenssarokote, joka on maksuton.